Azərbaycan. - 2024.- 9 iyun. - № 121. - S. 9.

COP29 tarixə həm də dünyada sülhə, əmin-amanlığa xidmət edən tədbir kimi yazılacaq

Vahid Məhərrəmov

COP29-un Azərbaycanda keçirilməsini ilk növbədə BMT tərəfindən Azərbaycanın iqlim məsələsində üzərinə götürdüyü öhdəlikləri yerinə yetirməsi və beynəlxalq aləmdə qazandığı uğurların nəticəsi kimi qiymətləndirmək olar. Bundan əlavə, COP29-un Azərbaycanda keçirilməsi ölkədə siyasi və iqtisadi sabitliyin hökm sürməsindən xəbər verir. Bütün dünyaya məlumdur ki, Azərbaycan çoxsaylı siyasi, iqtisadi və regional inkişaf layihələrində iştirak edir.

BMT-nin İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyasının - COP29-un Azərbaycanda keçirilməsi barədə yekdil rəy beynəlxalq ictimaiyyət tərəfindən ölkəmizə olan böyük ehtiramın və dəstəyin ifadəsidir. Bu həm də Azərbaycan rəhbərliyinin qlobal miqyasda uğurlu diplomatiyasının nəticəsi və çoxtərəfli danışıqlar zamanı etibarlı tərəfdaş nüfuzunun təsdiqidir. COP29-da demək olar ki, dünyanın bütün ölkələrini təmsil edən 70-80 min qonağın iştirakı proqnozlaşdırılır. Bu da tədbirin misli görünməmiş qlobal miqyasının göstəricisidir.

Dünyanın ən böyük və mühüm dövlətlərarası tədbirlərindən biri olan COP29-a ölkəmizin 2024-cü ildə evsahibliyi etmək üçün seçilməsi Azərbaycan Prezidentinin növbəti beynəlxalq qələbəsidir. Bu, dövlət başçısının xarici siyasətdə ən böyük uğurlarındandır. Eyni zamanda son zamanlar Azərbaycana qarşı çirkin kampaniya aparan bəzi ölkələrə və beynəlxalq dairələrə layiqli cavabdır. Bu mühüm tədbirin keçirilməsi ilə əlaqədar olaraq ölkəmiz qlobal problemlərdən biri olan iqlim dəyişmələrinə qarşı mübarizəyə yeni töhfə verməklə dünyanın diqqət mərkəzində olacaq.

Hazırda bu mötəbər tədbirin yüksək səviyyədə keçirilməsi üçün çox ciddi hazırlıq işləri görülür. Aprelin 23-də ADA Universitetində təşkil olunan "COP29 və Azərbaycan üçün Yaşıl Baxış" mövzusunda beynəlxalq forum məsələnin vacibliyi barədə geniş fikir mübadiləsi aparmaq üçün önəmli platforma oldu. Forumda dünyanın müxtəlif nüfuzlu beyin mərkəzlərinin nümayəndələri iştirak edirdilər. Prezident İlham Əliyev ADA Universitetində keçirilən beynəlxalq forumda ölkəmizin qazandığı uğurların səbəblərindən ətraflı danışdı. Dövlətimizin başçısı dedi ki, ölkəmiz heç vaxt Azərbaycan üçün potensial təhlükə yarada biləcək heç bir işə qoşulmayıb, hər zaman İran, Rusiya, Gürcüstan və Avropa, həmçinin qardaş Türkiyə ilə münasibətlərində ədalətli olub. Azərbaycanın uğurunun səbəbi də məhz bundadır.

İyunun 3-də COP29 ilə əlaqədar Təşkilat Komitəsinin dördüncü iclası keçirilib. Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının rəhbəri, Təşkilat Komitəsinin sədri Samir Nuriyev Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin tapşırıqlarına uyğun olaraq, COP29 üzrə Tədbirlər Planının icrası istiqamətində görülmüş işlər barədə məlumat verib. Qeyd olunub ki, Prezident İlham Əliyevin müxtəlif çıxış və müsahibələrində açıqladığı vacib istiqamətlər, səsləndirdiyi tezislər Azərbaycanın COP29 üzrə fəaliyyətinin əsasını təşkil edir. Samir Nuriyev ötən aylar ərzində COP29 komandası tərəfindən müxtəlif danışıqlar qrupları ilə görüş və məsləhətləşmələrin keçirildiyini, Azərbaycanın müzakirə olunan mövzular ətrafında qlobal həmrəyliyin və konsensusun formalaşdırılması istiqamətində çalışdığını vurğulayıb. Bildirib ki, artıq ölkəmiz COP29 sədrliyinin fəal fazasına daxil olur və dövlət qurumları COP29-un uğurla keçirilməsi üçün səylərini daha da artırmalıdır.

COP29-un Bakıda keçirilməsi qərarı həm də Azərbaycanın "yaşıl enerji" siyasətinə qlobal dəstəyi ifadə edir. Buna uyğun olaraq, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin sərəncamı ilə 2024-cü il Azərbaycanda "Yaşıl dünya naminə həmrəylik ili" elan edilib. Neft-qaz ölkəsi olan Azərbaycan "yaşıl enerji" növlərinin yaradılmasını və "yaşıl enerji"nin dünya bazarlarına nəqlini hazırda enerji siyasətinin yeni prioritet istiqaməti kimi müəyyən edib. Bərpaolunan və "yaşıl enerji" əsasında istehsal edilən elektrikin ixracı Azərbaycanın enerji strategiyasında yeni eranın başlanmasının bünövrəsini qoyub. Azərbaycanın bərpaolunan enerji potensialı çox yüksəkdir. 2030-cu ilədək elektrik enerjisinin qoyuluş gücündə bərpaolunan enerjinin payının Azərbaycanda 30 faizə çatdırılması gözlənilir.

Hələ 2020-ci ildə 44 günlük Vətən müharibəsindən sonra Prezident İlham Əliyev Qarabağı və Şərqi Zəngəzuru, Naxçıvanı "yaşıl enerji" bölgəsi adlandırıb və bu istiqamətdə genişmiqyaslı işlərə başlanılıb. Azərbaycanın bütün bölgələrində, eləcə də işğaldan azad edilmiş Kəlbəcər və Ağdərə rayonlarında geotermal və Günəş enerjisi ehtiyatları, Laçın, Qubadlı və Zəngilan rayonlarında hidroenerji mənbələri, Şuşa, Xocavənd və Cəbrayıl rayonlarında külək enerjisi, Tərtər, Ağdam, Xocalı rayonlarında bioenerji ehtiyatlarının səmərəli istifadə edilməsi nəticəsində ölkəmiz ümumilikdə "yaşıl enerji" istehsalçısına və

istehlakçısına çevrilə bilər. Artıq Qarabağda və Şərqi Zəngəzurda hidroenerji potensialından fəal şəkildə istifadə edilir.

COP29 Azərbaycanda həm də turizmin inkisafı üçün geniş imkanlar açacaq. Çünki dünyamız üçün mühüm olan bir tədbirin keçirildiyi günlərdə ölkəmizə çoxsaylı xarici qonaqlar gələcək. Həmin günlərdə dünyanın diqqəti Azərbaycana yönələcək. Azərbaycan BMT-nin İqlim Dəyişmələri üzrə Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyasında ölkəmizin planetin gələcəyini düşünən məsuliyyətli bir diyar olduğunu bütün dünyaya aydın şəkildə göstərəcək. Ümumilikdə isə, COP29-a evsahibliyi etmək Azərbaycan üçün ekoloji təşəbbüsləri nümayiş etdirmək, eləcə də iqlim dəyişikliyi, davamlılıq və biomüxtəlifliyin qorunması ilə bağlı qlobal müzakirələrə töhfə verəcək. Ən nəhayət, COP29-un Azərbaycanda keçirilməsi həm ölkə, həm də dünya üçün bir çox müsbət nəticələrlə yadda qalacaq. Yadda qalan bu uğurlu nəticələr isə daim ölkəmizə başucalığı gətirəcək. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin praqmatik xarici siyasət kursu və uzaqgörən diplomatiyası sayəsində COP29 tarixə həm də dünyada sülhə dəstək baxımından yüksək nəticələrə malik böyük əhəmiyyətli beynəlxalq tədbir kimi yazılacaq.